

▶ 1 Junio, 2015

Entrevista **Porta Missé** Pintor. Té una retrospectiva a l'Espai Volart de Barcelona

“Els artistes inventem, no som creadors”

Montse Frisach
 BARCELONA

José Porta Missé continua pintant als seus 88 anys, convençut que l'art és una font de plaer i coneixement. Després de més de mig segle dedicant-se completament a la pintura, Porta Missé, home nòmada que ha viscut a Londres, Berlín i París en temps d'“exili moral i cultural”, ha retornat al seu carrer natal, el passeig de Gràcia, des d'on pinta i també es dedica a observar la vida des del balcó o assegut en un banc davant de la Pedrera. La ciutat, i sobretot el seu carrer, han canviat molt i hi ha moltes coses, com el turisme massiu que envaeix les voreres, que no li agraden gens, però ara Porta Missé està content, perquè després de molts anys es pot veure una retrospectiva de la seva obra a Barcelona, en concret a l'Espai Volart de la Fundació Vila Casas. Una exposició que demostra l'exploració contínua d'estils i l'heterodòxia d'un artista inconformista, difícil d'etiquetar i, sobretot, lliure, que és com a ell li agrada definir-se.

Diuen que no li agrada gens que li diguin que és un creador. Em fa molta ràbia. Els artistes som inventors, no creadors. Crear només ho poden fer els déus. Nosaltres no creem des del no-res, sinó que recopilem coses existents i en fem obres.

En aquest sentit, jo mai he creat res, sinó que m'he nodrit d'altres artistes, de lectures, de músiques i de la vida per fer la meva obra.

Qui l'ha inspirat per fer la seva obra?
 Una altra cosa en què no crec: la inspiració, que, a més, de divina, no en té res. Això que anomenem inspiració ve del treball continuat. Jo entenc que en el meu cas tinc una trajectòria especial. M'han agradat tots els ismes del segle XX i me n'he alimentat, però mai m'he compromès amb cap isme definitiu, com tampoc ho he fet amb la cosa política.

Vostè va començar a dedicar-se exclusivament a la pintura relativament tard, als anys seixanta, quan va marxar a Mallorca.
 El meu pare, Josep Porta Galobart, era dibuixant professional, un gran artista. Per tant, això de l'art ho porto als gens. Jo sempre havia pintat, però per motius familiars no m'hi vaig dedicar del tot fins que vaig arribar a Mallorca, quan vaig veure que ho podia fer. Amb això que deiem de les coses que t'alimenten, allà vaig conèixer l'escriptor Robert Graves, per exemple. Jo tenia el taller molt a prop del de Miró, però malauradament mai vam passar de saludar-nos cordialment quan ens trobàvem. Vaig desaprovechar l'ocasió de conèixer-lo, tenint en compte que l'admiro profundament.

Quins altres artistes l'han marcat?
 A més de Miró, Picasso, Tàpies, Dalí, Barceló... són genis. Però també Jaume Plensa, que malauradament crec que no és prou reconegut a la seva ciutat. Em sembla un artista extraordinari. També Porta-Zush-Evru. I Joan Ponç, un altre dels grans al qual no s'ha fet justícia.

“
 Sempre he buscat la bellesa, però sobretot la llibertat. I la llibertat l'acabes pagant molt cara

Vostè sent el mateix? No se li ha fet justícia a la seva terra?
 Bé, he exposat aquí, és clar que sí. Hi va haver una època en què em portava la galeria Ignacio de Lasalette, però finalment crec que no se'm va promocionar prou. Però la raó d'aquest oblit ha estat més que no he viscut gaire aquí. Em considero un ciutadà del món; he viscut molt fora i no m'he volgut lligar massa a res ni a ningú. Considero que la vida és un infern, raó per la qual he prioritzat passar-

m'ho bé amb el que feia i no dedicar-me al màrqueting. Els artistes acostumem a ser sensuals. Jo sempre he buscat la bellesa, però sobretot la llibertat. I la llibertat l'acabes pagant molt cara.

Parlem de la seva pintura. A Mallorca va pintar insectes, que gairebé semblen robots. Per què?
 És la seva forma el que m'interessa. Els insectes em proporcionen geometria. I, a més, són apassionants i misteriosos.

Després, durant la seva estada a Londres a finals dels seixanta, va canviar totalment d'estil i va començar a retratar els burgesos de la ciutat de manera elegant. Un canvi molt radical, no?
 Sí. Són pintures amb una atmosfera semblant a la del cartellisme de Toulouse-Lautrec i de Ramon Casas. Em cridava l'atenció l'estètica d'aquells personatges del barri de Chelsea. Em xocaven les seves cares.

I després torna a canviar d'estil diverses vegades al llarg de la seva trajectòria. Als anys setanta recupera un cert geomorfisme; després també juga amb l'informalisme, fa objectes modificats a la manera dels surrealistes, pinta personatges zoomòrfics, recrea el mite d'Ícar..., com es pot veure en l'exposició. Un no parar.
 Però en el fons sempre hi ha el surrealisme. Més que res sóc un

surrealista, perquè sempre he admirat molt Salvador Dalí. I no em puc desprendre de la història dels ismes del segle XX, que per sort vaig poder conèixer de primera mà en museus d'arreu, en un moment en què aquí era impossible. Per a mi, conèixer Malèvitx, els avantguardistes russos i la Bauhaus va ser una revelació molt gran. I les pintores russes de l'avantguarda com Liubov Popova, Sonia Delaunay i el mateix Paul Klee... Quina meravella! El segle XX té pràcticament un centenar de genis i molts d'ells són desconeguts pel gran públic, sobretot al nostre país! I és que, en el fons, la pintura, com la música, és molt eli-

Porta Missé (a dalt), al seu taller del passeig de Gràcia de Barcelona.

A sota, els quadres 'Virus' i 'Ruanda', a l'entrada de l'exposició del pintor, a l'Espai Volart ■ ANDREU PUIG / JUANMA RAMOS

tista i demana dedicació, i el problema és que la gent no té temps.

En canvi, vostè m'ha citat uns quants genis abans que són d'aquí.

Sí, aquest és un país d'individualitats. Goya surt d'un poble horrorós i els del segle XX sembla que surtin com bolets, sense un context fort que els faci de coixí. Tenim genis, sí, però compte: cal no mitificar-los. Picasso també va fer coses horribles com ara durant l'època de la sèrie de *Las Meninas*. Antoni Tàpies és el millor pintor abstracte que hem tingut, però no totes les seves obres són bones. I, de Gaudí, la Pedrera és fabulosa, però la Sagrada Família..., què vol que li digui? Sóc dels que pensen que s'hauria d'haver deixat com estava. Entenc que doni diners, però l'edifici és de mal gust.

Als seus 88 anys, continua pintant cada dia?

Sí. També procuro estar al dia de tot. Veig el màxim nombre d'exposicions possible, perquè m'agrada tot: el videoart, les instal·lacions... Tot el que és digital ho trobo fabulós. Parlo per Skype amb els amics! Però també m'afecta l'actualitat, la crisi. Vivim un moment de caos molt fort, però aquests moments també s'acaben. ■